

Roba estesa

Fer *safareig* era l'únic al·licient que tenien aquelles sacrificades mestresses de casa mentre feien bugada. Només en resta el que era pintoresc, els penellons a les mans i el perfum net del sabó elaborat artesanalment. Sí que en mantenim encara el ritual de la *roba estesa*. Quan pengem d'un fil les intimitats, exposem secrets amb empremtes que fem públics a les xafarderies veïnals. No em voldria posar poètic, però qui no atresora un mitjó foradat o una samarreta imperi amb una taca indeleble de síndria?

Les rentadores han estat un dels estris més importants del segle XX. Van centrifugar els penellons i ens han alliberat –bàsicament a aquelles sacrificades dones– d'una tasca ingrata, humida i, sobretot, congelada a l'hivern. Es tracta de la tecnologia aplicada a la llar, sempre unes passes –o unes dècades– rere dels avenços bèl·lics! L'electrodomèstic –suposo que se'l pot anomenar així– més revolucionari és sense cap mena de disputa l'ordinador. La computadora en deien. El poder de la comunicació brolla d'una pantalla amb un torrent d'informació que gràcies a les xarxes, com els rierols d'una conca fluvial, es comuniquen. Un invent empescat amb finalitat militar.

Internet, la teranyina mundial, ens permet un *safareig* confortable. Sense esquitxos ni mullenes. Encara no sabem on ens menarà aquest esclat tan poderós i impensable. Una revolució en la qual som immersos, que no sé si conscients del tot. Com serà el món d'ací a un parell o tres de dècades. Ciència-ficció verificada i, possiblement, ultrapassada. Màgia, haurien exclamat meravellats no fa massa anys.

Actualment la xafarderia, el rumor, la mentida o la difamació circulen per la xarxa també penjades com el mitjó foradat i la samarreta imperi. Hi transiten les rimes passionals, les emocions ensucrades i les promeses carrinclones que no s'han de complir. Els fils que enrampen van carregats de secrets, d'intencions, de propòsits i d'idees. Qui escriu cartes d'amor o gargoteja poemes sentits que no sigui la llista de la compra? El segell postal és per a col·leccionistes quan les inútils estilogràfiques han esdevingut fòssils de prestatgeria.

Amorrats a les pantalles de la televisió, d'un ordinador, d'un mòbil, d'una càmera de retratar vivim un nou context. Els mateixos gossos amb diferents collars. Allò que és elemental, la informació, només

ha canviat de canal. Perquè escriure, criticar, blasmar, conspirar o atemptar sempre s'ha fet. Amb mitjans diferents, això sí. Als generals ja no els calen aquells correus que deixaven el cul en una sella de muntar per portar noves del front. Qui llepa solapes de sobre o truca pel telèfon tradicional? Algun anacrònic romàntic aliè als temps que corren.

Als museus, els primers aparells telefònics. Eren un gegant negre i dramàtic, com un agutzil de desgràcies, perquè als pobles només dringaven per portar males notícies o dol per sorpresa a hores intempestives. Un altre tarannà irradiava la televisió primitiva, la boteruda de les alegres mosques vironeres en blanc i negre, on mig poble s'aplegava –amb cadira incorporada– per assistir als esdeveniments històrics: l'arribada de l'home a la lluna, els festivals d'*Eurovisió* i els partits de futbol fonamentals –com les lleis que en Franco emetia– tots els diumenges a l'hora de sopar.

El mateix quisso ara amb un collar de llumenetes. La informació, la necessitat de comunicar. Tot passa pel safareig il·luminat del plasma i s'acaba penjant d'un fil –o sense– a la xarxa. *Hi ha roba estesa* arreu i al mateix estenedor, global. Només cal tibar el fil aquest perquè les taques, les preferències i les frustracions siguin a l'abast de les seues del poder que ho controla tot. En George Orwell va fer curt. L'omnipresent *Gran Germà*, el va dibuixar dècades abans de la profètica novel·la 1984, és un joc de criatures comparat amb el que sospitàvem i que aquests dies es confirma. Ens tenen sobtats pel ga-nyot. Ho saben tot, absolutament tot, de nosaltres. El dia, l'hora i el segon que l'unghla terrorista ens va foradar el mitjó.

Aquest segle el vam inaugurar amb les imatges esborronadores de l'11S. S'hi va esfondrar quelcom més. Vam cedir algunes prerrogatives de grat i va facilitar que els governs se n'arrogessin d'altres que qüestionen la frontera de la llibertat personal. El gran debat d'aquests dies a les amèriques del nord va d'això.

Per si de cas i perquè he clicat els mots *atemptat* i *terrorista* unes ratlles més amunt, saludo cordialment el president Obama –Bona nit, senyor!– i li confesso que el sospitós color rogenc de la samarreta és cosa d'una síndria.

Josep Labró i Basegaña

Llegiu ronçana